

Oponentský posudek disertační práce

Vypracoval: doc. MUDr. Ing. Lukáš Lambert, Ph.D.

Radiodiagnostická klinika VFN a 1. LF UK

Název: Stanovení endometriózy v pánvi

Autor: MUDr. Tereza Indrielle-Kelly, BSc.

Školitel: prof. MUDr. Daniela Fischerová, Ph.D.

Studijní program: Postgraduální doktorské studium biomedicíny

Studijní obor: Experimentální chirurgie

Předložená disertační práce shrnuje výsledky výzkumné práce multidisciplinárního týmu zaměřeného na diagnostiku a léčbu endometriózy ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze.

Tematicky ji lze rozdělit na tři části.

První část představuje trilogii přehledových článků zaměřených na současné znalosti, zkušenosti a praxi v diagnostice pánevní endometriózy. Autorka poukazuje na rozdíly expertního transvaginálního ultrazvukového vyšetření a magnetické rezonance pánve, kterými jsou především cena, dostupnost, vynikající specifická ultrazvuku a senzitivita u MR. U laparoskopie identifikuje jako hlavní problém riziko nekompletního výkonu, pokud není prováděna v centrech, která se na tuto problematiku specializují. Autorka zdůrazňuje současný trend, který se přiklání k neinvazivní diagnostice před diagnostickou invazivní (laparoskopií), který se zřejmě promítne i do doporučení odborných společností. V dalších dvou částech přehledové trilogie popisuje postupy ultrasonografické diagnostiky pánevní endometriózy, lézí dělohy a ovarií a možnosti jejich odlišení od maligních lézí. Přehledové články jsou bohatě ilustrovány jak obrazy ze zobrazovacích metod, tak nákresy zobrazované patologie.

Druhou částí je přehledový článek, který rozvíjí téma stagingových systémů endometriózy v ultrasonografickém a MR obraze a při chirurgickém výkonu. Stagingové systémy pro endometriózu, které byly použity v jednotlivých studiích nebo vytvořeny odbornými společnostmi, postrádají návaznost mezi výše uvedenými modalitami. V současné době není vytvořen univerzální systém, který by tuto potřebu naplňoval.

Vrcholem vědecké činnosti uchazečky jsou dvě další samostatné vědecké práce, které srovnávají diagnostickou hodnotu transvaginálního ultrazvuku a MR vyšetření v detekci a hodnocení rozsahu endometriózy a hloubky postižení a „learning curve“ pro obě modalitty. Jako zlatý standard byl použit peroperační a histologický nále. Celkově byla prokázána větší senzitivita MRI a hraničně lepší specifická transvaginálního ultrazvukového vyšetření a dobrá shoda obou metod. Tato práce jako první ukázala, že lze použít standardu IDEA k hodnocení

rozsahu pánevní endometriózy jak pomocí ultrazvuku, tak i pomocí MR a posunula nás tak k jednotnému hodnotícímu systému pro obě modalitty.

Práce je napsána čtivě, srozumitelně s logickým členěním kapitol a podkapitol a je tak srozumitelná i odborníkům, kteří se v tomto odvětví běžně nepohybují. Tabulky a grafy v práci jsou zpracovány odpovídajícím způsobem a na dostatečné grafické úrovni. Práce obsahuje seznam použitých zkratk. Seznam citované literatury je přiměřený, odkazuje na původní zdroje i na recentní publikace, citace mají konzistentní formát. V příloze jsou připojeny publikace, na kterých je práce postavena, in extenso.

Mezi nedostatky práce lze uvést pouze drobnosti. V práci chybí abstrakt, který je do určité míry nahrazen závěrem na straně 41 a autoreferátem disertační práce. V práci je minimum typografických chyb. Ne zcela srozumitelný je překlad anatomické nomenklatury IDEA v tabulce na straně 22, kde není zřejmá definice hranice mezi horním rektem a rektosigmatem.

Otázky pro obhajobu:

1) Domníváte se, že by před plánovaným operačním výkonem pro endometriózu měla být provedena MR pánve?

Závěr:

Předložená dizertační práce a samostatné práce, na kterých je postavena, pojednávají o tématu, který je závažným medicínským problémem. Autorka shrnuje dosavadní zkušenosti v diagnostice a hodnocení pánevní endometriózy napříč modalitami, přidává vlastní výzkumné poznatky, které by měly být podkladem sjednocené definice hodnocení rozsahu postižení. Velkým bonusem práce je i to, že se podařilo vytvořit výzkumný kolektiv spojující více pracovišť.

Práce splňuje všechny náležitosti kladené na tento typ práce, včetně povinných částí a citované literatury. Doktorandka prokázala schopnost pracovat samostatně na výzkumných projektech. Proto na základě předložené dizertační práce **navrhují udělení akademického titulu philosophiae doctor (Ph.D.)**.

V Praze, dne 16.1.2021

doc. MUDr. Ing. Lukáš Lambert, Ph.D.